24.62x11.41	1	עמוד 18	הארץ - the marker	22/08/2018	64894028-1
חברת בטיחות סייב - WHITE HAT 54561					

ההתנגדות לחוק הסייבר היא בורות

חקיקה
שרון נימירובסקי

שמירה על פרטיות וחיסיון מידע של האזרח הם בלבי ברזל של חברה דמוקרטית. הסיכוי לפגיעה בהם בשל פעולות ממשלה עורר בחודשים האחרונים סערה, עם פרסום תזכיר חוק הגנת הסייבר ומערך הסייבר הלאומי ביוני האחרון.

המבקרים הרבים שקמו לחוק טענו כי הוא מעניק למרינה זכויות יתר ויכולת נרחבת מדי לגשת ולחפש במאגרי מידע ומחשבים של הציבור, ארגונים גדולים, עסקים ואף אצל אזרחים, ועל ידי כך פוגע בפרטיותם ובחיסיון המידע שלהם.

בשנים האחרונות היינו עדים לעלייה דרמטית באירועי סייבר ובמידת חומרתם. הצורך הרחב צריך לצאת מנקודת הנחה שזהו רק קצה הקרחון, והרבה מאוד ממה שקורה בפועל, נפתר ונשאר מאחורי דלתיים סגורות. כמו כן, איומים אלה עלולים לצאת מגבולות הרשת והרשת האפלה – ולפגוע במטרות אסטרטגיות בעולם הפיזי, ופוטנציאל הנזק הוא עצום. כשאומרים שהמלחמה הבאה תהיה מלחמת סייבר – אין מדובר במדע בדיוני. למעשה, המלחמה הזאת כבר מתקיימת כמה שנים טובות ולמזלנו מסוכלת על ידי טובי המוחות – אפילו באומת ההיי־טק, ישראל.

מאז הקמת מערך הסייבר בישראל מתקיים שיתוף פעולה יוצא דופן וייחודי בכל קנה מידה, בין גופי המערך לגופים עסקיים הפועלים בתחום. הרעיון הבסיסי מאחורי שיתוף הפעולה הוא חוכמת המונים, כשטובת הציבור עומדת לנגד עיני הגופים הפרטיים שתורמים ידע וניסיון כדי לסייע במאמצי המדינה לסכל ניסיונות פגיעות סייבר נגד מטרות שונות במדינה, תקיפות בעלות פוטנציאל פגיעה בחיי אדם. אין אף ממשלה נוספת בעולם שהחליטה להקדיש משאבים להקמת גוף שכל מטרתו היא להגן על התושבים והנכסים של המדינה מהתקפות סייבר.

לכן, חלק מההתנגדות לחוק נובעת מבורות הציבור, שרובו אינו מבין את היקף ומורכבות האיומים ואת הסכנה לביטחון האישי, לביטחון המדינה ולפעילות השוטפת של המשק. בהיעדר הבנה, אין פלא שהציבור נתפס לאיום הפחות רלוונטי במקרה הזה – האיום על צנעת הפרט – ומקים קול צעקה. הפרטיות אינה קיימת כבר שנים, ואנחנו תורמים לכך במו ידינו יום־יום, עם חשיפת החיים שלנו בכל מדיה אפשרית במודע ולא במודע.

לצד זאת, צריך להבין שלמדינה אין עניין לחדור למרחב הפרטי של אזרחיה, אם אין מדובר באירוע סייבר בהגדרה, ואכן יש הגדרה ברורה. ייעור החוק הוא זיהוי ומניעת אירועים חריגים ברמה טכנולוגית, הקשורים להגנת המולדת ולהגנת גופים גדולים. בדרך, הרבה מאוד עסקים קטנים ייהנו מההסון הנרכש ללא כל השקעה מצדם, כך שזהו נכס משמעותי שיהפוך למצרך בסיסי, כמו התקנת אנטי־וירוס.

מימוש חוק הסייבר משמעו שכל המידע ייצטבר במקום אחד. יהיה לזה ערך אדיר ברמה המודיעינית, וכידוע מודיעין איכותי הוא הבסיס החזק ביותר להגנה ולסיכול התקפה עתידית בכל שדה קרב. כיום יש בתעשייה אינסוף פתרונות טכנולוגיים שנועדו לשמור על ארגונים מפני חדירת איומים כאלה ואחרים. ועדיין, כל מי שעוסק בתחום יודע שעם כל המשאבים שמושקעים, אין כמעט אף ארגון שמסוגל לזהות את הרגע שבו הותקף, בהנחה שהתוקף ממתין בשקט לתזמון הנכון לו כדי לגרום נזק.

> למדינה אין עניין לחדור למרחב הפרטי של אזרחיה, אם אין אירוע סייבר בהגדרה – ויש הגדרה ברורה

חוק הסייבר, כשיעבור, יהיה מעין כיפת ברזל שתספק נדבך נוסף לחוסן הלאומי שלנו. התנגדות לו היא משחק אבוד מראש. חובת המדינה לספק פתרון ברמה הלאומית לאיומי הסייבר. כדי לתת בכל זאת מענה למבקרי החוק בכל הקשור לשמירת פרטיות וחיסיון מידע, צריך להגדיר בחוק מה עושים עם המידע ש"עלה בחכה" על הדרך. התשובה היא שיהיה צורך לנסח בחוק באופן ברור כי על כל מידע שאינו קשור במישרין לאירוע הסייבר המתהווה, יחול חיסיון ולא ייעשה בו כל שימוש. כשנעבור את המחסום הזה, וכשנהיה את החוק כשגרה, עוד יהיה ברור לכולם מדוע מדובר בצעד חכם ונכון למדינה ולאזרחיה.

הכותב הוא מייסד ומנכ"ל חברת מודיעין הסייבר White Hat